

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

V.7011.56.2014.ST

Warszawa, 8. 10. 2014 r.

Trybunał Konstytucyjny

Warszawa

sygn. akt K 35/13

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY	
KANCLARIA	
wpl. dnia	09. 10. 2014
L.dz.	L. zał.

Pismo procesowe

Rzecznika Praw Obywatelskich

W związku ze stanowiskiem procesowym Sejmu RP w sprawie wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich o stwierdzenie niezgodności art. 105 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271 ze zm.) w zakresie, w jakim nakazuje pobranie opłaty za zmianę zezwolenia na prowadzenie apteki w sytuacji, gdy zmiana ta została spowodowana działaniami organu władzy publicznej z zasadą zaufania obywateli do państwa i prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP przedstawiam następujące uwagi.

Według Sejmu RP (s. 12 stanowiska) „problem konstytucyjny w kształcie określonym we wniosku Rzecznika ma charakter pozorny. Jest on nieoparty analizą

rzeczywistych działań Inspekcji Farmaceutycznej – poza powołanym w piśmie Ministra Zdrowia pojedynczym przykładem chybionego rozstrzygnięcia Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego. Podstawą do wykreowania owego problemu stało się w istocie jedno nietrafne orzeczenie sądu administracyjnego, któremu Rzecznik wydaje się bezpodstawnie przypisywać walor powszechności i ostatecznego usankcjonowania niekonstytucyjnej praktyki.”

W związku z powyższym należy odwołać się do treści pisma z dnia 16 maja 2013 r. (sygn. GIF-P-L-076/159/PB/13) Głównego Inspektora Farmaceutycznego skierowanego do Rzecznika Praw Obywatelskich, w którym wskazano, że „w świetle art. 105 ust. 2 ustawy każda zmiana zezwolenia na prowadzenie apteki skutkuje koniecznością wniesienia stosownej opłaty. Prawo farmaceutyczne nie zawiera w tym zakresie żadnych wyłączeń. Wskazany przepis znajduje zastosowanie także wtedy, gdy zmiana zezwolenia jest wynikiem zdarzeń niezależnych od woli przedsiębiorcy prowadzącego aptekę. Organy Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej nie są uprawnione do zwalniania w indywidualnych przypadkach przedsiębiorców z obowiązku wniesienia opłaty. Jeżeli modyfikacji ulegnie nazwa ulicy lub numer posesji, na której zlokalizowana jest apteka i w związku z tym przedsiębiorca prowadzący aptekę zwróci się do wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego z wnioskiem o dokonanie w zezwoleniu odpowiedniej zmiany, za dokonanie tej zmiany obowiązany jest wnieść opłatę, o której mowa w art. 105 ust. 2 ustawy – Prawo farmaceutyczne.”

Wbrew twierdzeniu Sejmu RP wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich jest więc poparty analizą rzeczywistych i powtarzalnych działań Państwowej Inspekcji

Farmaceutycznej, którą przedstawił Rzecznikowi centralny organ administracji rządowej.

Nie ma natomiast znaczenia z punktu widzenia niniejszej sprawy zagadnienie trybu, w jakim dochodzi do zmiany zezwolenia na prowadzenie apteki. W sprawie nie chodzi bowiem o tryb, lecz o ciężary natury finansowej, które zobowiązany jest ponieść podmiot prowadzący aptekę. Należy jednak ponownie wskazać, że przedsiębiorca jest obowiązany zgłaszać organowi zezwalającemu wszelkie zmiany danych określone w zezwoleniu (art. 37a Prawa farmaceutycznego), a więc wszelkie zmiany danych określonych w art. 102 Prawa farmaceutycznego. W myśl art. 107 ust. 1 Prawa farmaceutycznego wojewódzki inspektor farmaceutyczny prowadzi rejestr zezwoleń na prowadzenie aptek ogólnodostępnych, punktów aptecznych oraz rejestr udzielonych zgód na prowadzenie aptek szpitalnych, zakładowych i działów farmacji szpitalnej. Rejestr zezwoleń na prowadzenie aptek ogólnodostępnych, punktów aptecznych zawiera dane określone w art. 102 pkt 1-6 oraz imię i nazwisko kierownika apteki albo kierownika punktu aptecznego (art. 107 ust. 2 Prawa farmaceutycznego).

Natomiast z art. 107 ust. 4 Prawa farmaceutycznego wynika, że zmiana zezwolenia, jego cofnięcie lub wygaśnięcie, zmiana lub wygaśnięcie zgody, a także zmiana danych dotyczących kierownika apteki lub działu farmacji szpitalnej, wymaga wprowadzenia stosownych zmian w rejestrach, o których mowa w ust. 1. W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich przepis ten nie pozostawia wątpliwości, że zmiana danych w rejestrze określonych art. 102 pkt 1-6 Prawa farmaceutycznego musi być poprzedzona zmianą zezwolenia, tylko bowiem zmiana zezwolenia stanowi podstawę do dokonania tych zmian w rejestrze. Podstawy do dokonania tym zmian w rejestrze nie

może stanowić natomiast w związku z treścią art. 107 ust. 4 Prawa farmaceutycznego samo zgłoszenie zmiany danych określonych w zezwoleniu, nie ma bowiem ku temu żadnej podstawy prawnej w Prawie farmaceutycznym. Przepisy art. 107 ust. 2 i 4 Prawa farmaceutycznego prowadzą do dość jednoznacznego wniosku, że zgłoszenie, o którym mowa w art. 37a Prawa farmaceutycznego wszczyna postępowanie administracyjne w sprawie zmiany zezwolenia. Odmienny pogląd w tym zakresie przekreślałby w istocie prawny sens prowadzenia rejestru, skoro dane w nim zawarte nie odzwierciedlałyby aktualnego stanu rzeczy.

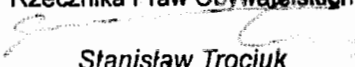
Sejm w swoim stanowisku stwierdza również (s. 13 stanowiska), że twierdzenie „zgodnie z którym w razie wydania nowego zezwolenia na prowadzenie apteki – w sytuacji, gdy doszło do tego w związku ze zmianą spowodowaną działaniami organu władzy publicznej – nie zachodzi związek uzasadniający obciążenie zezwoleniobiorcy kosztami czynności administracyjnych” opiera się na nieporozumieniu. Nie ulega bowiem – zdaniem Sejmu – wątpliwości, że „jeżeli już mamy do czynienia z wydaniem decyzji, to skutkiem poniesienia opłaty było podjęcie określonej czynności przez organ administracji publicznej. Innymi słowy, jednostka ponosi koszty konkretnej czynności urzędowej i otrzymuje zindywidualizowane świadczenie publiczne”.

Powyższego poglądu tego nie można podzielić w ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich. Pogląd ten stanowi bowiem aprobatę tezy, że koszty działań organów władzy publicznej podejmowanych przecież w interesie publicznym, a nie interesie jednostkowym (tj. działań polegających na zmianach dotyczących podstawowych jednostek samorządu terytorialnego, zmianach nazw miejscowości, zmianach nazw ulic i placów) przerzucone zostaną na jednostkę. Koszty te, skoro są wywołane działaniami

podejmowanymi przez organy władzy publicznej w interesie publicznym, powinny zaś zostać sfinansowane ze środków publicznych.

Dlatego też Rzecznik Praw Obywatelskich podtrzymuje zarzuty wobec art. 105 ust. 2 Prawa farmaceutycznego zawarte we wniosku z dnia 29 lipca 2013 r.

W załączeniu kopia pisma Głównego Inspektora Farmaceutycznego z dnia 16 maja 2013 r. (sygn.. GIF-P-L-076/159/PB/13) skierowanego do Rzecznika Praw Obywatelskich.

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich